

Datum vergadering gemeenteRaad	Voorstelnummer
19 mei 2020	D.054728 Z.020580

Voorstel ingebracht door	Ko van den Beemt
Portefeuillehouder	Dhr. J.P. Neven
Begrotingsprogramma en taakveld	Strategische opgave Klimaat en Duurzaamheid / TV: Milieubeheer

Onderwerp **Regionale Energie Strategie RES**

Voorgesteld besluit

1. Instemmen met het indienen van het regionaal concept RES-bod van 0,632 TWh bij het Nationaal Programma RES op 1 juni 2020.
2. Kennisnemen van het regionale vervolgproces om te komen tot het indienen van een definitief bod voor de RES 1.0 op 1 maart 2021 en de rol van de samenwerkingsagenda.

Samenvatting van het voorstel

Dit voorstel gaat over het concept voor de eerste Regionale Energie Strategie (RES) FruitDelta Rivierenland. Hierin staat de regionale bijdrage van Rivierenland aan de landelijke opgave uit het Nationale Klimaatakkoord. De regionale bijdrage gaat over wind, zon en een inventarisatie van warmtebronnen. Dit zogenaamde bod gaat over de bestaande en geplande projecten en niet over nieuwe locaties. Samen gaat het om 0.6 Twh aan duurzaam opgewerkte energie. Hierna werken we de komende maanden verder aan de tweede stap: de RES 1.0. Deze moet op 1 maart 2021 klaar zijn. Daarom geven we in dit voorstel ook aan hoe we in die RES 1.0 minimaal een verdubbeling van de hoeveelheid duurzame opgewerkte energie gaan ontwikkelen. In de komende maanden gaan we hierover regionaal gesprekken voeren met inwoners, organisaties en Raadsleden van alle gemeenten, het waterschap en de provincie.

HOOFDLIJNEN

1. Wat is de aanleiding van dit voorstel en wat is het (wettelijk) beleidskader?

Op 17 december 2019 heeft u de Notitie Uitgangspunten Regionale Energiestrategie Rivierenland (RES) vastgesteld. Hiermee stelde u onder andere doel, inhoud en onze samenwerking voor de RES vast. Een belangrijk uitgangspunt in deze samenwerking is dat alle formele besluitvorming plaatsvindt in de afzonderlijke organisaties, dus op basis van eigen bevoegdheden en bijbehorende procedures en dus ook door de regiogemeenten.

Conform de uitgangspunten voor de RES-notitie legt het college u nu de concept RES FruitDelta Rivierenland voor. Hierin geven we aan wat onze regionale bijdrage is aan de landelijke afspraken voor elektriciteit en gebouwde omgeving uit het Nationale Klimaatakkoord. Deze regionale bijdrage bestaat uit wind, grootschalig zon en een inventarisatie van regionale warmtebronnen.

Het concept bod van 0,632 TWh bestaat uit bestaande en geplande projecten. Dat is de opgave voor de regio waarbij TWh staat voor Terrawattuur als elektriciteit eenheid.

Met het concept RES-bod leggen we de eerste stap vast in onze ambitie voor een duurzame, betaalbare energievoorziening in Rivierenland. Dit concept bod omvat bestaande en geplande projecten en geen nieuwe locaties voor zon of wind. Het betreft alleen projecten die al in een meer of minder vergevorderd stadium van procedurevorming zijn. Dit vormt de basis waarmee we als regio onze eerste bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh leveren.

Met de RES 1.0 en de samenwerkingsagenda werken we de tweede stap in onze ambitie uit. Met de concept RES leggen we onze eerste bijdrage aan de landelijke doelstellingen vast. De komende maanden werken we de tweede stap uit: de RES 1.0. Deze moet op 1 maart 2021 ingediend worden bij het Nationaal Programma RES (NPRES). In de concept RES FruitDelta Rivierenland beschrijven we de wijze waarop we richting RES 1.0 streven naar minimaal een verdubbeling van ons concept RES-bod. De gesprekken die we hiervoor de komende maanden gaan voeren met inwoners, organisaties en volksvertegenwoordigers van alle gemeenten, waterschap en provincie bepalen de hoogte van het uiteindelijke bod. Als u suggesties hebt aan de regionale projectorganisatie voor de invulling van het proces naar de RES 1.0, kunt u die via de portefeuillehouder meegeven aan de stuurgroep RES Rivierenland.

Dit voorstel is onderdeel van de realisatie van de nationale energie ambities. In dat kader zijn landelijk de RES-regio's geformeerd als samenwerking om in regionaal verband een RES-bod op te stellen. Daarin geeft de regio aan wat haar bijdrage gaat zijn aan die realisatie. Het bod en haar realisatie zijn dus niet vrijblijvend.

De concept RES van onze regio bestaat uit drie delen:

In deel 1 beschrijven we ons concept RES-bod van 0,632 TWh. Dit concept RES-bod bestaat uit bestaande en geplande projecten en omvat nog geen nieuwe locaties voor zon of wind. Het betreft alleen projecten die al zijn gerealiseerd of in een meer of minder vergevorderd stadium van procedurevorming zijn. Concreet gaat het over 42 windturbines en 172 hectare (grootschalig) zon. Dit is de eerste stap in de regionale ambitie voor de RES van FruitDelta Rivierenland. Wij vragen u om in te stemmen met het indienen van dit concept RES-bod van 0,632 TWh als eerste bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh.

In deel 2 wordt beschreven hoe richting de RES 1.0 (indiening 1 maart 2021) de tweede stap wordt gezet. We streven hierbij naar minimaal een verdubbeling van het concept RES-bod. De gesprekken die we hiervoor de komende maanden gaan voeren met onze inwoners, organisaties en met volksvertegenwoordigers van alle gemeenten, waterschap en provincie bepalen de hoogte van het uiteindelijke bod. Naast draagvlak is ook samenwerking op korte en lange termijn nodig.

In deel 3 beschrijven we de samenwerkingsagenda voor de RES. Want na de RES 1.0 zijn we er nog niet. De RES is een proces waarbij telkens een nieuw doel voor ogen komt. Dat vraagt continue om vernieuwing en aanpassing, waarbij we veel andere partijen nodig hebben.

We vragen u dan ook om kennis te nemen van het regionale vervolgproces (de delen 2 en 3) om te komen tot een definitief bod, de aanpak richting RES 1.0 en de rol van de samenwerkingsagenda.

Opmerking: Hier moet voor de volledigheid wel opgemerkt worden dat daar waar in dit voorstel "we" staat, dit vanuit de regio gelezen moet worden als zijnde "de samenwerkende regio".

2. Wat is het beoogde effect; wat willen we bereiken? En waarom op deze manier?

Het vaststellen van het concept bod van onze regio als eerste bijdrage aan de landelijke opgave van 35 TWh in 2030. Het bieden van inzicht in het vervolgproces naar de RES 1.0 en de rol van de samenwerkingsagenda

3. Wat zijn de nadelen en/of mogelijke risico's als de Raad het voorstel overneemt?

De RES is een proces dat de komende jaren nog volop in ontwikkeling is en vraagt om aanpassing en vernieuwing. De energietransitie is immers een brede en integrale opgave. In deze RES staan duurzame elektriciteit en warmte centraal, maar deze onderwerpen kunnen niet los worden beschouwd van andere thema's en sectoren. Denk bijvoorbeeld aan mobiliteit of onderwijs en arbeidsmarkt.

In de Stuurgroep RES hebben partijen zich uitgesproken voor een samenwerking die is gericht op deze brede opgave en de concrete kansen die zich daarbij voordoen. Om deze kansen te benutten wordt daarom een zogenaamde Samenwerkingsagenda opgesteld. Deze agenda is uitvoeringsgericht en kijkt verder dan de in het kader van RES verplichte onderdelen. Met deze

samenwerkingsagenda leggen we ook de verbinding met het Gelders Energie Akkoord en andere opgaven in onze regio. Die ontwikkeling maar zeker de realisatie zal nog veel inzet en middelen maar zeker ook veel van onze gemeenschap vragen. Het is in ieder geval een zeer omvangrijke en complexe opgave die veel gaat vragen van een gemeente als Buren. Samenwerking in de regio zal dan ook noodzakelijk zijn. De vraag is wel hoe die vormgegeven kan en gaat worden. Verder vraagt de energietransitie om investeringen van Buren als gemeente, haar inwoners en andere betrokken. Dat is een van de succesbepalende factoren en vraagt in het verdere traject nadrukkelijk om aandacht van met name het Rijk om daartoe de (financiële) voorwaarde te creëren voor onze inwoners en Buren als gemeente.

Daarnaast zijn er nog veel vragen rond (technische) mogelijkheden en haalbaarheid. Maar de transitie strekt zich uit tot 2050 en de stappen hoeven niet in een paar jaar gezet te worden.

4. Wat betekent het als de Raad dit voorstel *niet* overneemt?

Er is sprake van besluitvorming over een gezamenlijke regionale energiestrategie, waarmee zowel de 8 gemeenteraden als gedeputeerde staten en het DB van Waterschap Rivierenland moeten instemmen. In het geval dat een partij niet instemt met het indienen van het concept RES-bod van 0,632 TWh kan, conform het escalatiemodel in de notitie uitgangspunten RES Rivierenland, de concept RES alsnog op 1 juni 2020 worden ingediend bij het NPRES. Daarbij wordt vermeld dat betreffende gemeente niet akkoord is gegaan.

Zoals in het voorgaande al is aangegeven is de regionale RES onderdeel van de realisatie van de nationale energie ambities en het bod en haar realisatie zijn al met al dus niet vrijblijvend. Het is denkbaar dat het tot een “aanwijzing” komt als een regio dan wel een gemeente niet (voldoende) meewerkt en/of bijdraagt.

5. Is het een begrotingswijziging?

Nee

TOELICHTING EN UITVOERING

6. Beleidskader

Zoals al is aangegeven is dit voorstel onderdeel van de realisatie van de nationale energie ambities. In dat kader zijn landelijk de RES-regio's geformeerd als samenwerking om in regionaal verband een RES-bod op te stellen. Buren is onderdeel van de bijdrage RES FruitDelta Rivierenland. De Stuurgroep van deze regio die bestaat uit de regiogemeenten, provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland, Samenwerkende Woningcorporaties Rivierenland, Greenport Gelderland, Liander, Gebiedscoöperatie Rivierenland en VNO NCW Rivierenland

7. Effectmeting, planning en evaluatie

Hierbij leggen we de concept RES of wel het RES-bod voor. Hierna volgt in het begin van 2021 de RES 1.0. Deze zal vervolgens iedere twee jaar worden geëvalueerd en aangepast in een RES 2.0 en verder. Als gevolg van de prioriteiten die de Corona-crisis vraagt, is vertraging in de ontwikkeling van de RES1.0 mogelijk. De geplande realisatie per 1 maart 2021 is dan ook niet meer zeker.

Overigens kan het gezien de huidige omstandigheden rondom het Corona-virus ook zijn dat de besluitvorming niet, zoals nu gepland in alle gemeenteraden in de maand mei kan plaatsvinden. In dat geval kan het zijn dat de concept RES, onder voorbehoud van instemming door de betreffende gemeente(n), wordt ingediend op 1 juni 2020. Zie hiervoor bijlage 2, brief van de NPRES. Mocht dit aan de orde zijn, dan zullen wij u daar tijdig over informeren

8. Financiën

Dit voorstel heeft op zich geen financiële consequenties. De proceskosten van de totstandkoming van de RES worden gedekt door een bijdrage van het NPRES. Daarnaast zet provincie Gelderland formatie en middelen in.

De ontwikkeling van de volgende fase RES 1.0 wordt ook in regionaal verband opgepakt. Dat traject is echter nog niet bepaald maar wordt voor zover nu bekend ook uit provinciale of landelijke middelen gefinancierd. Mocht er aanvullende financiering nodig zijn of als het gaat om de fases na RES 1.0, komen we daar nog bij de Raad op terug.

9. Communicatie

De Raad is en wordt op verschillende manieren meegenomen in de ontwikkeling van de regionale energiestrategie:

- U wordt regelmatig op de hoogte gehouden van de voortgang rondom de Regionale energiestrategie bijvoorbeeld via de Raadswerkgroep of het Raadsjournaal.
- In de Raadswerkgroep duurzaamheid van 5 februari 2020 hebben we een toelichting op de concept RES en een vooruitblik op RES 1.0 gegeven.
- Tijdens de regionale Raadsinformatiebijeenkomsten zijn de verschillende stadia van de concept RES en het vervolg naar een RES 1.0 toegelicht en was er gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan. In 2020 wordt hier een vervolg aan gegeven met een aantal regionale Raadsbijeenkomsten. Gezien de huidige omstandigheden rondom het Coronavirus doen we dit waar nodig mogelijk in een digitale vorm.
- Daarnaast wordt u uitgenodigd voor de derde ronde ruimteateliers in de loop van 2020.

10. Burgerparticipatie

Via de zogenaamde ruimte-ateliers hebben inwoners en andere betrokken bijgedragen aan de ontwikkeling van deze visie. Dat is ook in het verdere vervolg de bedoeling.

11. Deregulering

Deregulering is hier niet van toepassing.

12. Achtergrondinformatie

Via de nieuwsbrief Regionale Energiestrategie Rivierenland en de website kunt u op de hoogte blijven van de algemene ontwikkelingen rondom de RES.

Via de www.regionale-energiestrategie.nl/ van NPRES vindt u veel achtergrondinformatie en het laatste nieuws over de landelijke ontwikkelingen van de RES.

Bijlagen:

- Raadsbesluit
- Bijlage 1: Concept Regionale Energiestrategie FruitDelta Rivierenland met 2 bijlagen
 - A: Netimpact concept RES Rivierenland
 - B: Ruimte ateliers Rivierenland
- Bijlage 2: Brief NPRES over de Corona-virus

Inlichtingen bij:

Naam	Ko van den Beemt
Team	Beleid